

Załącznik do Uchwały nr 10305/2023
Zarządu Województwa Opolskiego
z dnia 22 sierpnia 2023r.

TABELA REKOMENDACJI

z badania ewaluacyjnego pn. **Ocena jakości i efektów działań na rzecz opieki nad dziećmi do lat 3 oraz usług edukacyjno-wychowawczych dzieci do lat 6 w województwie opolskim**

Lp	Treść wniosku	Treść rekomendacji	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia rekomendacji	Klasa rekomendacji	Bazowy status rekomendacji	Uzasadnienie
1	Projekty realizowane w ramach Poddziałania 9.1.3 i 9.1.4 RPO przyczyniają się do niwelowania nierówności w dostępie do opieki przedszkolnej również na obszarach wiejskich, przede wszystkim poprzez tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego oraz dostosowanie istniejących miejsc wychowania przedszkolnego do potrzeb dzieci z niepełnosprawności	W ramach perspektywy finansowej 2021-2027 rekomenduje się konsekwentne wsparcie realizowanych w okresie 2014-2020 działań służących niwelowaniu nierówności w dostępie do usług wychowania przedszkolnego w szczególności na obszarach, gdzie identyfikuje się niewystarczającą podaż miejsc w OWP w stosunku do liczby dzieci w wieku przedszkolnym, poprzez ustanowienie kryteriów	IZ FEO 2021-2027 (DPF ¹) IP FEO 2021-2027 (WUP)	Zaprojektowanie zapisów SZOP (IZ FEO 2021-2027) oraz regulaminów naborów (IP FEO 2021-2027) nakierowanych na realizację projektów mających na celu niwelowanie nierówności w dostępie do placówek OWP w zakresie: • budowy/rozbudowy /modernizacji/remontów infrastruktury przedszkolnej, w tym przyprzedszkolnych placów zabaw;	31.12.2025 r.	Rekomendacja programowa operacyjna	Rekomendacja zatwierdzona częściowo (realizowana)	Wsparcie infrastruktury edukacyjnej OWP, w tym budowa (jedynie w dobrze uzasadnionych przypadkach), rozbudowa, nadbudowa, przebudowa, adaptacja, modernizacja, remont wraz z niezbędnym wyposażeniem możliwe będzie w ramach projektu EFRR jako jeden z typów projektów, nie będzie to

¹ Departament Programowania Funduszy Europejskich w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Opolskiego.

Lp	Treść wniosku	Treść rekomendacji	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia rekomendacji	Klasa rekomendacji	Bazowy status rekomendacji	Uzasadnienie
.	ami. W ramach RPO WO 2014-2020 powstało 555 miejsc wychowania przedszkolnego (z czego w placówkach zlokalizowanych na terenach gmin miejsko-wiejskich powstało 48 miejsc, a pozostałe miejsca - na terenach gmin miejskich) oraz dostosowano łącznie 83 miejsca do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami (z czego 39 na terenie gmin miejsko-wiejskich, 24 – na terenie gmin miejskich, a 20 na terenie gmin wiejskich). Konsekwentnie należy wspierać placówki z obszarów wiejskich w tworzeniu nowych	premiujących projekty realizowane na zdiagnozowanych obszarach. Ponadto należy wspierać realizację projektów dotyczących: • budowy/rozbudowy /modernizacji/remontów infrastruktury przedszkolnej, w tym przyprzedszkolnych placów zabaw; • doposażenia i wyposażenia placówek wychowania przedszkolnego; • inwestycji w infrastrukturę, remonty placówek, termomodernizacja; • rozwoju działań w obszarze edukacji włączającej; • zatrudnienia dodatkowego personelu		• doposażenia i wyposażenia placówek wychowania przedszkolnego; • inwestycji w infrastrukturę, remonty placówek, termomodernizacja; • rozwoju działań w obszarze edukacji włączającej; • zatrudnienia dodatkowego personelu – pomocy nauczyciela.				odrębny projekt. Ponadto nie ma możliwości dedykowanego wsparcia dla OWP odnośnie termomodernizacji. Działania te realizowane są w ramach EFRR, gdzie to konkretna gmina aplikuje o środki celem termomodernizacji i budynków użyteczności publicznej. Ponadto w ramach SZOP nie wskazano możliwości zatrudnienia personelu, lecz zaplanowano doskonalenie umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli OWP

Lp	Treść wniosku	Treść rekomendacji	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia rekomendacji	Klasa rekomendacji	Bazowy status rekomendacji	Uzasadnienie
.	i dostosowaniu istniejących miejsc do zapotrzebowania danych gmin wynikających z zachodzących procesów demograficznych. (s. 31-32)	personelu – pomocy nauczyciela. (s. 32-35)						do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym (typ 6 w ramach działania 5.6 FEO 2021-2027). W przypadku zorganizowania w publicznej szkole /OWP lub placówce zajęć w ramach programów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, zgodnie z przepisami art. 35a ustawy <i>Karta Nauczyciela</i> , dyrektor szkoły/OWP lub placówki może powierzyć prowadzenie tych zajęć nauczycielowi na podstawie tej

Lp	Treść wniosku	Treść rekomendacji	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia rekomendacji	Klasa rekomendacji	Bazowy status rekomendacji	Uzasadnienie
								ustawy, co dotyczy nauczycieli <u>już zatrudnionych w tej szkole/OWP lub placówce</u> (nie dochodzi wówczas do dodatkowego zatrudnienia nauczyciela.
2	Bazując na aktualnej sytuacji demograficznej gmin objętych badaniem, uczestnicy ankiety wskazywali, że w roku 2023/2024 r. na terenie województwa opolskiego prognoza w zakresie liczby dzieci uczęszczających do OWP w roku szkolnym 2023/2024 kształtować będzie się na poziomie 31 528 dzieci. Ponadto na terenie 7 gmin zidentyfikowano	Rekomenduje się konsekwentne wsparcie projektów mających na celu utworzenie nowych miejsc opieki wychowawczej przedszkolnej w szczególności na terenie gmin: Izbicko (33 brakujące miejsca), Krapkowice (25), Gogolin (29), Tarnów Opolski (47), Cisek (4), Zębowice (2) oraz Lubsza (31) (s. 159)	IP FEO 2021-2027 (WUP)	Zaprojektowanie zapisów regulaminów naborów, tak aby w ramach ubiegania się o środki na utworzenie miejsc wychowawczych przedszkolnej konieczne było przedstawienie liczbowego uzasadnienia utworzenia nowych miejsc w OWP.	31.12.2025 r.	Rekomendacja programowa operacyjna	Rekomendacja zatwierdzona w całości (realizowana)	

Lp	Treść wniosku	Treść rekomendacji	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia rekomendacji	Klasa rekomendacji	Bazowy status rekomendacji	Uzasadnienie
	niewystarczającą liczbę planowanych do utworzenia miejsc wychowania przedszkolnego w stosunku do prognozowanego zapotrzebowania. (s. 159 - 163)							
3	Respondenci badań ilościowych i jakościowych (przede wszystkim beneficjenci oraz rodzice i opiekunowie dzieci) wskazywali na konieczność kontynuacji wsparcia w zakresie poprawy dostępu do wysokiej jakości opieki przedszkolnej – zwłaszcza dla dzieci z obszarów wiejskich. (s. 35, 39, 75-76)	Rekomenduje się kontynuację możliwości realizacji odpowiadających na zidentyfikowane w ramach diagnozy potrzeb placówki ubiegającej się o wsparcie projektów mających na celu przede wszystkim realizację: zajęć dodatkowych dla dzieci, zarówno rozwijających kompetencje kluczowe, jak i obejmujących wsparcie specjalistyczne. U coraz większej liczby	IZ FEO 2021-2027 (DPF)	Zaprojektowanie zapisów SZOP uwzględniających w specyfice wsparcia dotyczącego realizacji zajęć dodatkowych dla dzieci uwzględniających zajęcia wyrównawcze i rozwijające kompetencje kluczowe oraz działań skoncentrowanych na rozwijaniu umiejętności nauczycieli w zakresie wsparcia dzieci o szczególnych potrzebach – zgodnie z diagnozą potrzeb danej placówki edukacyjnej.	30.06.2023 r.	Rekomendacja programowa operacyjna	Rekomendacja zatwierdzona w całości (wdrożona)	

Lp	Treść wniosku	Treść rekomendacji	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia rekomendacji	Klasa rekomendacji	Bazowy status rekomendacji	Uzasadnienie
.		dzieci identyfikuje się deficyty rozwojowe, a co za tym idzie – rośnie zapotrzebowanie na zapewnienie im dostępu do zajęć wyrównawczych i opieki specjalistycznej, w tym do logopedów, psychologów, pedagogów, terapeutów itp.; • działań skoncentrowanych na rozwijaniu umiejętności, kompetencji i kwalifikacji nauczycieli OWP (w tym zajęć w zakresie języka ukraińskiego) do pracy z dziećmi, w tym – z uwagi na wzrost liczby dzieci potrzebujących odpowiedniego wsparcia – z dziećmi						

Lp	Treść wniosku	Treść rekomendacji	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia rekomendacji	Klasa rekomendacji	Bazowy status rekomendacji	Uzasadnienie
		o szczególnych potrzebach. (s. 79-80)						
4	Dłuższy czas pracy przedszkola jest niezwykle istotny z punktu widzenia samotnych rodziców, którzy w tym zakresie są w zdecydowanie gorszej sytuacji niż pary wychowujące dziecko. Równocześnie w badaniu zwrócono uwagę, że rodzice/opiekunowie nie zawsze chcą korzystać z możliwości, jakie daje wydłużony czas pracy placówki przedszkolnej. Ponadto jak wynika z analizy badań ilościowych – respondenci wskazywali, że niezbędne jest konsekwentne	Rekomenduje się pozostawienie możliwości wsparcia placówek przedszkolnych w zakresie możliwości wydłużenia czasu pracy tych placówek. (s. 52-54)	IZ FEO 2021-2027 (DPF)	Zaprojektowanie zapisów SZOP uwzględniających działania służące wydłużeniu czasu pracy OWP.	30.06.2023 r.	Rekomendacja programowa operacyjna	Rekomendacja zatwierdzona w całości (wdrożona)	

Lp	Treść wniosku	Treść rekomendacji	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia rekomendacji	Klasa rekomendacji	Bazowy status rekomendacji	Uzasadnienie
	wsparcie placówek przedszkolnych w zakresie wydłużenia czasu pracy (w szczególności na obszarach wiejskich). (s. 52-55)							
5	Kryteria wyboru projektów opracowane zostały w taki sposób, by zgłaszane i wybierane projekty odpowiadały na bieżące potrzeby społeczno-gospodarcze województwa w zakresie usług opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci do lat 6. Kryteria wyboru odnosiły się bowiem np. do miejsca zamieszkania dzieci w wieku przedszkolnym, gdzie premiowany był	Rekomenduje się pozostawienie kryteria premiującego udział w edukacji przedszkolnej dzieci z obszarów wiejskich i małych gmin w perspektywie 2021-2027. Poza zastosowaniem kryteriów premiujących należy zwrócić uwagę na konieczność stosowania warunku z SZOOP, tj.: „Działania w zakresie tworzenia nowych miejsc przedszkolnych będą realizowane tam, gdzie występują rzeczywiste deficyty i potrzeby, zdiagnozowane	IZ FEO 2021-2027 (DPF) IP FEO 2021-2027 (WUP)	Zaprojektowanie zapisów SZOP (IZ FEO 2021-2027) oraz regulaminów naborów (IP FEO 2021-2027) uwzględniających kryteria premiujące edukację przedszkolną dzieci z obszarów wiejskich w perspektywie 2021-2027.	31.12.2025 r.	Rekomendacja programowa operacyjna	Rekomendacja zatwierdzona w całości (realizowana)	

Lp	Treść wniosku	Treść rekomendacji	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia rekomendacji	Klasa rekomendacji	Bazowy status rekomendacji	Uzasadnienie
	udział w projektach dzieci z obszarów wiejskich. (s. 57-61)	w załączniku do Regulaminu wyboru projektów”. (s. 62-63)						
6	Istotne znaczenie dla rozwoju wychowania przedszkolnego miały działania obejmujące rozszerzenie oferty OWP o zajęcia dodatkowe dla dzieci. O tym, że na skutek realizacji Programu poprawiła się jakość edukacji w regionie świadczą również zrealizowane na wysokim poziomie wartości wskaźników. Rodzice dzieci, które otrzymały wsparcie w ramach interwencji wskazywali na potrzebę kontynuacji zajęć dodatkowych dla dzieci (w szczególności dla dzieci ze specjalnymi	W ramach przyszłej perspektywy finansowej rekomenduje się możliwość realizacji zajęć dodatkowych dla dzieci uwzględniające przede wszystkim: • rozwój kompetencji emocjonalno-społecznych, • zajęcia logopedyczne, • zajęcia stymulujące rozwój psychoruchowy, • zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, • zajęcia w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju, • zajęcia o charakterze terapeutycznym. (s. 79-81, 88)	IZ FEO 2021-2027 (DPF)	Zaprojektowanie zapisów SZOP, uwzględniających specyfikę wsparcia dotyczącego realizacji zajęć dodatkowych dla dzieci, z uwzględnieniem typów zajęć dodatkowych wskazanych w rekomendacji.	30.06.2023 r.	Rekomendacja programowa operacyjna	Rekomendacja zatwierdzona częściowo (wdrożona)	W dokumentach wdrożeniowych nie wskazano literalnie w tak szczegółowy sposób zajęć dodatkowych, jakie mogą być realizowane w ramach działania 5.6 <i>Edukacja przedszkolna</i> FEO 2021-2027. W SZOP wskazano: Rozszerzenie oferty OWP o zajęcia dodatkowe: a) podnoszące jakość edukacji przedszkolnej w zakresie kształcenia i rozwijania u dzieci w wieku

Lp	Treść wniosku	Treść rekomendacji	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia rekomendacji	Klasa rekomendacji	Bazowy status rekomendacji	Uzasadnienie
.	potrzebami) w przyszłości. Również większość beneficjentów i nauczycieli wskazywało na wysoki poziom oddziaływania zajęć dodatkowych na jakość kształcenia w OPW. (s. 30-32, 43, 56)							przedszkolnym kompetencji kluczowych i transferowalnych niezbędnych na rynku pracy, b) wyrównujące szanse edukacyjne dzieci w wieku przedszkolnym, w tym przede wszystkim z grup w niekorzystnej sytuacji, c) doradztwo zawodowe dla dzieci w wieku przedszkolnym (preorientacja zawodowa), d) aktywowanie postaw

Lp	Treść wniosku	Treść rekomendacji	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia rekomendacji	Klasa rekomendacji	Bazowy status rekomendacji	Uzasadnienie
								przedsiębiorczych, e) pobudzenie i wsparcie umiejętności, uzdolnień i zainteresowań dzieci. Wskazane w sposobie wdrożenia rekomendacji zajęcia mieszczą się w ogólnym katalogu dla typów projektów nr 3, 4 i 5², niemniej jednak IZ FEO 2021-2027 nie może dać gwarancji, że dokładnie takie wsparcie zaplanują Beneficjenci w

² Szczegółowy Opis Priorytetów Programu FEO 2021-2027, typy projektów:

3. Rozszerzenie oferty OWP o zajęcia dodatkowe;
4. Indywidualizacja pracy z dziećmi, w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi z uwzględnieniem realizacji różnych form edukacji dla rodziców;
5. Wsparcie edukacji włączającej w OWP.

Lp	Treść wniosku	Treść rekomendacji	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia rekomendacji	Klasa rekomendacji	Bazowy status rekomendacji	Uzasadnienie
								ramach projektów. Wsparcie będzie odpowiadało na rzeczywiste deficyty i potrzeby wskazane w diagnozie danego OWP, jak wynika to w kryteriów wyboru projektów.